

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji
LATINSKI JEZIK
za
STRUKOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	22
--	----

II. Gramatika:

	22
--	----

III. Struč. vokabular i civilizacija:

	22
--	----

Ukupni broj bodova:

	66
--	----

Članovi školskoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

Nadnevak natjecanja: 2. veljače 2015.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

U tekstu se opisuje putovanje dječaka Kvinta u Grčku.

In Graeciam

Navis lente per mare currebat. Sol caelo lucebat; ventus secundus erat. Ostia¹ non diutius in conspectu erant; secundum litus navigabant et Quintus parvos vicos videre poterat² in litore sitos et colles montesque pone surgentes. Montes altissimi nive tecti erant. Iam piscatorias naves praeteribant³, iam delphini prope proram saliebant. Omnia tranquilla erant; nautae quiescebant. Quintus alios viatores spectabat.

KOMENTAR:

¹ **Ostia, -orum, n.** Ostija, rimska luka, grad u Laciju

² vidi **possum**

³ vidi **praetereo**

PRIJEVOD:

	max 22
--	---------------

II. GRAMATIKA

1. Navedi tražene oblike zadanim sintagmama.

- a) manus dextra (genitiv jednine) _____
 b) cavum thoracale (ablativ jednine) _____
 c) dens permanens (nominativ množine) _____
 d) latus dextrum (akuzativ množine) _____

	max 4
--	-------

2. Upiši oblik *miscet* u tablicu i navedi mu ostale tražene oblike ne mijenjajući lice i broj.

ind. prez. akt.	ind. impf. pas.	fut. I. akt.	konj. prez. pas.

	max 4
--	-------

3. Dopuni tablicu odgovarajućim oblicima priloga.

pozitiv	komparativ	superlativ
		optime

	max 2
--	-------

4. Promijeni broj navedenim rečenicama. Treba promijeniti broj svakoj riječi za koju je to moguće.

- a) Narra mecum! _____
 b) Hanc tabulletam sumere debes. _____

	max 2
--	-------

5. Dopuni odgovarajućim oblicima riječi u zagradama.

In corpore _____ (humanus) caput, truncus et quattuor _____ (membrum) distinguuntur. Truncus hominis _____ (thorax) et _____ (abdomen) continet. Truncus duo membra superiora et duo membra inferiora _____ (habere – prezent). Membra inferiora sunt _____ (magnus) et _____ (longus) quam membra superiora. Supremum in corpore locum caput obtinet et in duas partes _____ (dividere – prezent): partem _____ (cerebralis) et partem _____ (facialis).

	max 10
--	--------

	max 22
--	--------

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. Navedi latinske izraze.

- a) prijelom lubanje _____
- b) dugotrajna upala jetre _____
- c) pravilno bilo _____
- d) uspavljivanje _____
- e) upala dušnika _____
- f) otopina _____
- g) kroz usta _____

	max 7
--	-------

2. Navedi hrvatske izraze.

- a) tonsillitis _____
- b) vulnus apertum genus _____
- c) dosis letalis minima _____
- d) aorta ascendens _____
- e) recipe _____
- f) functio laesa _____
- g) arcus dentalis inferior _____

	max 7
--	-------

3. Dopuni tablicu.

latinska kratica	potpuni latinski oblik	značenje
ad scat.		
	liquidus	
		promiješaj da bude

	max 3
--	-------

4. Dopuni riječju koja nedostaje i prevedi dobivene izreke.

- a) Scientia est _____. = _____
- b) _____ et distincte. = _____
- c) Sero _____ ossa. = _____
- d) Forma bonum fragile _____. = _____
- e) _____ est magister optimus. = _____

	max 5
--	-------

	max 22
--	--------

RJEŠENJA

Napomena: Mole se ispravljajući da za polovična (nepotpuna) rješenja ne daju polovične bodove.

Postoje samo dvije mogućnosti: 1 bod ili 0 bodova. Također, ovdje ponuđena rješenja, napose u prijevodu, dana su radi orijentacije; od ispravljача se očekuje da priznaju i ona rješenja koja odudaraju od ovdje predloženih, ako su ispravna.

I. PRIJEVOD

Navis lente	Brod / lađa lagano	1
per mare currebat.	hitaše / je hitao preko mora / po moru.	1
Sol caelo lucebat;	Sunce sijaše / je sijalo na nebu;	1
ventus secundus erat.	vjetar bijaše / bješe povoljan.	1
Ostia non diutius	Ostija (nije) više/ duže	1
in conspectū erant;	ne bijaše/ bješe vidljiva / na vidiku (u pogledu);	1
secundum litus navigabant	plovili su duž obale / uz obalu	1
et Quintus ...poterat	i Kvinto je mogao	1
parvos vicos videre	vidjeti malena sela	1
in litore sitos	smještena / položena na obali	1
et colles montesque	i brežuljke i planine	1
pone surgentes.	koji se uzdižu straga.	1
Montes altissimi	Najviše planine	1
nive tecti erant.	bijahu / su bile pokrivene snijegom.	1
Iam praeteribant	Već prestizahu / su prestizali / su prolazili uz	1
piscatorias naves,	ribarske brodove,	1
iam delphini ... saliebant	već su dupini skakali/ skakahu	1
prope proram.	blizu pramca.	1
Omnia tranquilla erant;	Sve bijaše / je bilo tiho;	1
nautae quiescebant.	mornari su se odmarali.	1
Quintus ... spectabat	Kvinto gledaše / je gledao	1
alios viatores.	druge putnike.	1

Prijevod: 22

II. GRAMATIKA

1. a) manus dextrae, b) cavo thoracali, c) dentes permanentes, d) latera dextra 4

2.

ind. prez. akt.	ind. impf. pas.	fut. I. akt.	konj. prez. pas.
miscet	miscebatur	miscebit	misceatur

4

3.

pozitiv	komparativ	superlativ
bene	melius	optime

2

4. a) Narrate nobiscum!, b) Has tabulletas sumere debetis. 2

5. humano, membra, thoracem, abdomen, habet, maiora, longiora, dividitur, cerebralem, facialem 10

Gramatika: 22

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. a) fractura cranii, b) hepatitis chronica, c) pulsus regularis, d) narcosis, e) tracheitis, f) solutio,
g) per os 7
2. a) upala krajnika (mandula), b) otvorena rana koljena, c) najmanja smrtonosna količina (doza),
d) uzlazna aorta, e) uzmi, f) oštećeni rad (oštećena funkcija), g) donji zubni luk 7
3. ad scatulam/u kutiju, liq./tekući, M.f./misce fiat 3
4. a) Scientia est potentia. = Znanje je moć.
b) Clare et distincte. = Jasno i razgovijetno.
c) Sero venientibus ossa. = Onima koji kasno dolaze (zakasne/dolazećima) kosti.
d) Forma bonum fragile est. = Ljepota je krhko dobro.
e) Usus est magister optimus. = Iskustvo je najbolji učitelj. 5

Stručni vokabular i civilizacija: 22
Ukupno: 66